

YLEISEN EDUNVALVONNAN KEHITTÄMISTYÖRYHMÄ

Aika	13.3.2018 klo 10.00 – 14.30
Paikka	Oikeusministeriö, Eteläesplanadi 10, kh ”Maakaari”
Osallistujat	Lasse Fager, Lounais-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiirin johtaja Aila Heusala, lakimies, Itä-Suomen aluehallintovirasto, maistraattien ohjaus- ja kehittämissyksikkö* Joonas Inkinen, edunvalvontasihteeri, Kymenlaakson edunvalvontatoimisto* Jouko Järvenpää, johtava yleinen edunvalvoja, Keski-Suomen edunvalvontatoimisto* Ulla Lappalainen, yleinen edunvalvoja, Oulun edunvalvontatoimisto* Mia Mäenpää, yleinen edunvalvoja, Keski-Uudenmaan asiamies- ja neuvontapalveluyksikkö Maaria Rubanin, hallitusneuvos, oikeusministeriö Leena Räikkä, edunvalvontasihteeri, Satakunnan edunvalvontatoimisto Jani Sorjanen, johtava yleinen edunvalvoja, Pohjois-Savon edunvalvontatoimisto * Tiainen-Hyrkäs Päivi, pj, hallitussihteeri, OM Jaana Sundvall, sihteeri, yleinen edunvalvoja, Itä-Uudenmaan edunvalvontatoimisto

1 Kokouksen avaus, edellisen kokouksen muistio

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

2 Ajankohtaista

Maistraatti:

Maistraattien toimintojen yhdistämisen tavoitteena on, että uusi virasto aloittaa 1.1.2020.

Hallituksen esitys valmiiksi keväällä (organisaatiolaki, holhustoimilaki, vrk-varmennepalvelu). Tiedonluovutus on tulossa yhteen lakiin.

Mitä palveluja virasto tulee tarjoamaan? Holhustoimeen kaavaillaan valtakunnallista toimivaltaa.

Uuden yhteisen järjestelmän Vrk:n kanssa kilpailutus on keskeytetty. Vaaka -hanke korjaa Maisan 2022. Vielä ei ole varmaa, voiko virasto toimia valtakunnallisesti heti 2020 vai esimerkiksi määräämisasiat hoidettaisiin paikallisesti.

Sähköinen hanke edunvalvonnan kanssa viivästyy edelleen. Hanke on yhdistetty Heti -hankkeeseen.

Tällä hetkellä maistraatit ovat itsenäisiä ja voivat päättää esimerkiksi sähköisten vuositilien ja omaisuusluetteloiden vastaanottamisesta kukin maistraatti erikseen. Eniten maistraattiin tulee sähköisessä muodossa lupahakemuksia ja omaisuusluetteloita.

Jaana Vuorinen toimii tarkastustiimin esimiehenä. Nuutti Pennanen on siirtynyt Vaaka -hankkeeseen.

Edunvalvonta:

Käytiin läpi päämiesmääriä. 2009 on ollut alle 30 000 päämiestä, nyt 37 000 päämiestä.

Eniten päämiehiä on ikähaarukassa 40 – 75 vuotiaat. Päämiesmäärissä on paljon alueellisia eroja.

Todettiin päämieskunnan ja edunvalvonnan työnkuvan muuttuneen. Nuoria päämiehiä on enemmän ja sitä myötä aktiivisempia päämiehiä. Toimeentulotukea tarvitsevien päämiesten määrä on lisääntynyt. Kunnat ovat lopettaneet välitystilejä ja sitä kautta tullut lisää päämiehiä edunvalvontaan. Onko edunvalvonta kuitenkin oikea ratkaisu tilalle? Usein olemme näiden päämiesten osalta ”toimeentulotuki-automaatteja”. Lisäksi uusien päämiesten suhteen joudumme avaamaan yhä useammin kauppatilejä tai keksimään muita vaihtoehtoja käyttövaran tilalle (esim. peliriippuvaiset).

Päätöksiä on tullut paljon määräaikaisina. Syynä saattaa olla päämiehen vastustaminen, jolloin määräajaksi on helpompi saada suostumus. Määräaikaisuus saattaa päättyä ennen kuin edunvalvonta on ehtinyt saada talouden kuntoon.

Edvard – Kela yhteyteen ollaan yleisesti ottaen tyytyväisiä. Hakemusten käsittely on yhteyden jälkeen nopeutunut.

Keskusteltiin toimittajarekisterin muutoksen vaikutuksesta työhön:

Työtapoja on jouduttu muuttamaan. Tuonut mukanaan lisää tarkistuksia ja ristiin tarkistuksia. Eri toimistoissa käytänteet ovat hyvinkin erilaiset: on kuukausittain täsmäytyksiä, kirjanpito ja maksut eriytetty, maksaja ja tarkastaja ovat eri henkilö tai hyväksyjä ja maksaja on eriytetty.

3 Ajokortti ja palvelulupaus – tilanne

Edunvalvonta-akatemia on peruuntunut liian vähäisen osallistujamäärän vuoksi. Pohdittavaksi jää, miten edunvalvonnan ajokorttia viedään eteenpäin.

Ajokortin suorittaminen olisi hyvä saada sähköiseksi, esim. Moodle -alustaan. Suorittaminen tapahtuisi tenttinä, josta saataisiin todistus.

Ajokortti tulee linkittää edunvalvonnan käsikirjaan. Miten peilataan palvelulupausta ajokortin kautta?

Ajokortti olisi erittäin hyvä työkalu etenkin perehdyttämiseen.

Minna Sipilään ollaan yhteyksissä ajokortin osalta.

Palvelulupaus on esitelty piirin johtajille, jotka hyväksyivät palvelulupauksen.

Vielä on epäselvää missä vaiheessa palvelulupaus tulee yleiseen ”jakoon”.

Palvelulupaus tulee kehittämistyöryhmän sivulle Intraan. Virastot päättävät, miten näkyy oikeus.fi -sivuilla. Maistraattien Intraan palvelulupaus lisätään myös. Palvelulupaus esitellään Pohjois-Suomen maistraattipäivillä.

Toimisiko palvelulupaus työväliseenä laatutyölle?

Sihteeripäivät ovat toukokuussa ja Lasse Fager kertoo palvelulupauksesta edunvalvontasihteeereille.

Tavoitteena on saada palvelulupaus käytäntöön 1.5.2018.

4 Kysymyksiä

- Vaikuttavatko päämiehen omat tulot edunvalvontapalkkioon? Maistraatista tullut joillekin toimistoille huomautuksia, kun tulot on otettu huomioon:
Palkkatulo huomioidaan päämiehen tulona, vaikka se maksetaan päämiehen vallinnassa olevalle tilille (HoITL 44.3§).
- Kuinka kanteluihin vastaamisesta aiheutuva lisätyö otetaan huomioon, kun edunvalvontapalkkiota lasketaan (tapauksessa kanteluita tehtaivat erimieliset sukulaiset, vaikka maistraatti oli jo todennut edunvalvojan toimineen moitteetta):
Yhtenäistä käytäntöä ei ole. Asiaan vaikuttaa onko kyseessä yleinen vai yksityinen edunvalvoja ja mistä kantelu on aiheutunut.
- Edunvalvonnan siirtyminen toimistojen välillä:
Edunvalvontaan ei tule siirtää, jos on keskeneräisiä asioita kuten lupahakemus. Vastaanottavan ja aiemman edunvalvojan välillä toivotaan tietojensiirtoa. Useita ikäviä tapauksia esimerkiksi tilien käyttöoikeuksien muutoksista ja maksujen lakkauttamisista. Teettää kummassakin päässä lisätoita.
- Ongelmat pankkien kanssa:
Pankit edelleen kieltäytyvät avaamasta verkkopankkisopimuksia edunvalvottaville. Päämies tarvitsee verkkopankin tunnuksia moniin asioihin: Kelan asiointiin, TE-palveluihin ja esim. junalippujen ostoon.
Pankit ovat nostaneet palvelumaksujaan tuntuvasti. Aiempia alennettuja hintoja ei ole suostuttu jatkamaan ja toimistot ovat joissakin tapauksissa alkaneet siirtää tilejä muihin pankkeihin.
Useat konttorit eivät käsittele enää lainkaan käteistä rahaa ja joidenkin päämiesten kohdalla käyttövarojen toimittaminen on hankaloitunut. Paljon on päämiehiä, jotka eivät kykene pankkikorttia käyttämään.
Kuuluuko päämiehen maksaa pankin palvelumaksut, jos suuret kulut johtuvat nimenomaan meidän maksuliikennejärjestelmästä.
- 4-vuotisselvitysten käytännön toteutus:
Täytämme useista päämiehistä lomakkeen, vaikka mitään muutoksia ei heidän kohdallaan olisi tapahtunut. Onnistuisiko menettelyä keventää? Järjestelmä ei ole kovin joustava. Voitaisiinko maistraatissa tehdä jonkinlaista valintaa lääkärintodistusten perusteella. Sähköisen järjestelmän toivotaan tuovan käytäntöön helpotusta.

- Ostopalvelut haluaisivat käyttöönsä Edvardin. Ongelmana on, että Edvard toimii ainoastaan valtion verkossa. Osalla toimistoissa on käytössään Virkanetti ja Virho. Uljas -ohjelmalla on suora yhteys pankkeihin, olisiko ohjelmasta apua omaisuusluetteloiden laatimiseen? Ulosoton tietoja olisi mahdollista saada suoraan edunvalvontaan. Keskustelua käyty myös velkajärjestelyjen osalta.
- Arkistointi:
- Jos tehtävä koskee ainoastaan taloudellisia asioita, lääkärintodistusta ei arkistoida. Tietosuojalainmuutokset aiheuttavat paljon pohdittavaa.

5 Työn suunnittelua loppukaudelle - tavoitteet

Käsittely siirtyy seuraavaan kokoukseen.

6 Muuta

Seuraavat kokoukset ovat 17.4. ja 23.5.2018

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 14.30.

Jaana Sundvall

JAKELU

Työryhmän jäsenet